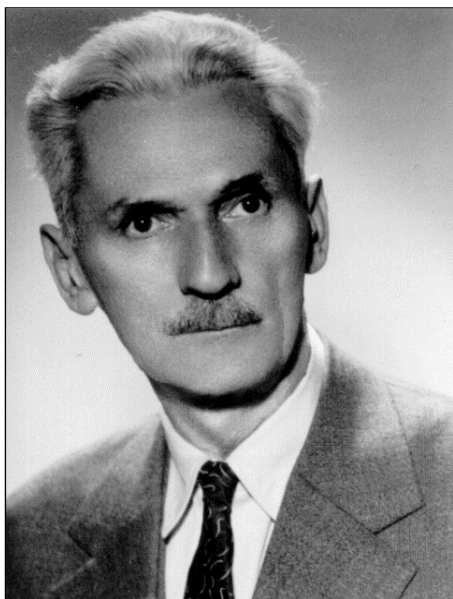

Академик Миладин М. Пећинар, велики градитељ и омиљени професор (1893–1973)

Ове године се навршава 80 година од изградње прве велике бране у Македонији, али и на простору Балкана – лучне бране Матка на реци Треска. Тај јубилеј је пригодна прилика да са дубоким поштовањем обновимо сећање на њеног градитеља – академика Миладина Пећинара. Био је највећи градитељ хидротехничких објеката пре рата, а након рата први објекти који су се градили на овим просторима (Систем Власина, Моравске ХЕ) могли су да крену у реализацију одмах, неки већ 1946., јер су следили пројектна решења која је он са својим бироом већ био разрадио пре рата. На Грађевинском факултету у Београду био је оснивач и први професор предмета Хидротехничке конструкције, а први је стручњак из области хидротехнике који је примљен у Српску академију наука и уметности. Био је омиљени професор, један од оних којим се касније његови студенти хвале - да су били његови ђаци. Његови студенти, изванредно школовани, били су у стању да одмах након дипломирања са успехом прихвате пројектовање и вођење изградње и најсложенијих објеката.

Миладин Пећинар је рођен 18. марта 1893. у селу Љубиш на Златибору. Матурирао је у Гимназији у Ужицу 1912. године и одмах се уписао на Грађевински одсек Техничког факултета у Београду. Школовање је прекинуо 1914. године када је шест годишта српских

школараца послато на школовање у Скопски ђачки батаљон, које је народ од миља назвао '1300 каплара'. Учествовао је у борбама 1915., повлачењу кроз Албанију, борбама на Солунском фронту. Рањен је 1916. али је остао у ратном саставу све до 1918. године када је послат у Рим на студије грађевинарства. Након повратка у земљу наставио је у Београду прекинуте студије грађевинарства. Дипломирао је 1921. и запослио се у Генералној дирекцији вода. Године 1925. основао је свој пројектни биро за пројектовање хидротехничких објеката. Поред пројекта бране Матка и ХЕ Св. Андреј, пројектује више хидроелектрана: Перућко врело, Нови Пазар, Темштица, Чечево, Сопоћани, Црни Тимок, а разрађује и пројект бране Перућац на Дрини, управо на месту садашње бране Бајина Башта. По његовим техничким решењима се након рата граде ХЕ Врла 1-4, Овчар Бања и Међувршје.

Године 1948. када је Грађевински факултет постао самостални факултет Миладин Пећинар је изабран за професора и поверено му је настава на предмету Хидротехничке конструкције на Хидротехничком одсеку. Захваљујући професору Пећинару то је убрзо постао омиљен предмет, па су из те области студенти радо узимали дипломске радове. Знао је да и врло сложене проблеме објасни лако, сликовито, најчешће кроз примере. Написао је први уџбеник из те области 'Хидротехничке конструкције - Бране' којим су се дуго служили не само студенти, већ и инжењери широм Југославије. Бавио се широком палетом хидротехничких дисциплина. Урадио је Катастре водних снага Западне и Јужне Мораве, опште катастре вода Дунава, Саве и Тисе, као и пописе водних снага Вардара, Треске, Лима, Увца, Рзава, који су били драгоцени за касније пројектно одлучивање. По његовом предлогу од пре рата извршено је 60-тих година уређење Аде Циганлије са Савским језером, као окосницом изворишта Београда. Плодан стваралац био је и на пољу комуналне хидротехнике, тако да су по његовим пројектима изведени водоводи у Скопљу, Тетову, Ужицу, канализација у Земуну. Дефинисао је концепције даљег развоја Београдског водовода и каналисања Новог Београда. На светском скупу који је одржан у Југославији – Светској конференцији о енергији (Београд, 1956) одржао је генерални реферат о комплексном коришћењу вода. Бавио се изучавањем бањских вода (бање: Нишка, Буковичка, Врњачка, Паланачки кисељак), као и проблемима заштите и конзервација земљишта.

Академик Пећинар је добио највиша признања. Поред више ратних и предратних одликовања - Албанске споменице, Белог орла, Југословенске круне, после рата је добио највише степене Ордена рада и Заслуга за народ, два пута је добио Октобарску награду Града Београда, Седмојулску награду и највишу награду у СФРЈ – Награду АВНОЈ-а. У Буковичкој бањи му је подигнут споменик, у алеји која носи његово име, а споменик му је подигнут и на Златибору. Но, највећи, трајни споменик су његови студенти, врсни инжењери, који су се многобројним објектима широм света одуживали свом вољеном професору. Умро је 5. јуна 1973. и по својој жељи почива у родном Љубишу. Овим текстом желимо да сачувамо успомену на професора Миладина Пећинара и његово дело.

Бранислав Ђорђевић

Детаљније на сајту Грађевинског факултета: <http://www.grf.bg.ac.rs/nauka/jj70z1>
у тексту Љубодрага Савића и Владана Кузмановића